

Випуск 8, жовтень 2014 року

Огляд засідань комітетів СОР

Комітет з питань санітарних та фіто- санітарних заходів (СФЗ)

засідання 15 – 17 жовтня 2014 року

Короткий огляд

З 15 по 17 жовтня 2014 року відбулось засідання Комітету СОР з питань СФЗ.

Учасники засідання отримали інформацію від Росії щодо низки питань, які стосуються безпеки харчових продуктів та добробуту тварин і рослин, а також заслухали скарги на деякі російські санітарні і фіто-санітарні заходи (СФЗ). Крім Росії в засіданні брали участь Перу, Японія, ЄС, США, Індія, Україна, Республіка Корея, Китай, Південна Африка, Австралія і Туреччина.

В цілому, на засіданні обговорювались питання безпеки свинини, яловичини, рису, фруктів і овочів, в тому числі манго, риби і морепродуктів, в тому числі сома, рослинних масел і «нових продуктів» (обговорюються на Комітеті з 2006 року).

Країни-члени СОР також обговорили питання підвищення ефективності роботи Комітету і сприяння спрощенню торговельних процедур в час, коли посилюються нетарифні торговельні бар'єри. Комітет СОР з питань СФЗ позитивно відзначив недавню угоду країн-членів СОР, досягнуту на попередньому засіданні в липні, стосовно нової процедури, яка допоможе їм залагоджувати розбіжності по СФЗ, використовуючи голову Комітету в якості посередника.

Неофіційні зустрічі щодо запропонованого робочого визначення приватних стандартів СФЗ виявились безрезультатними. Дискусії будуть продовжені на наступній зустрічі в березні 2015 року, про що повідомила голова Комітету СОР з питань СФЗ Ліліан Бвалія з Замбії.

Комітет, до складу якого входять представники усіх 160 держав-членів СОР, слідкує за тим, як країни застосовують Угоду СОР про СФЗ, в якій йдеться про безпеку харчових продуктів, а також добробут тварин і рослин, і обговорює питання, пов'язані з цими правилами і з заходами окремих країн.

Додаткову інформацію можна знайти в Системі управління інформацією СФЗ (SPS Information Management System) <http://spsims.wto.org/>.

Наступне засідання Комітету з питань СФЗ попередньо заплановано на тиждень, який починається 24 березня 2015 року.

Зміст

*Торговельні занепокоєння,
пов'язані з Росією* 2

*Країни вживають заходи,
пов'язані з вибухом на АЕС в
Японії* 3

*Деякі інші торговельні
занепокоєння, висловлені на
Комітеті* 4

Торговельні занепокоєння, пов'язані з Росією

Країни-члени СОТ висловили три нових торговельних занепокоєння по відношенню до Росії

За трохи більше ніж два роки, відколи Росія вступила в СОТ в серпні 2012 року, вона стала одним з найбільш активних учасників Комітету СОТ з питань СФЗ. Росія регулярно надає інформацію про свій режим СФЗ і ситуацію з хворобами, подавши 52 регулярні і принагідні нотифікації. Під час цього засідання Росія також описала технічну допомогу, яку вона надає країнам, що розвиваються, з питань СФЗ.

До цієї зустрічі Росія була об'єктом п'яти конкретних торговельних занепокоєнь, до яких під час цієї зустрічі було додано ще три, і висловила два власні занепокоєння. За рік до 15 вересня 2014 року Росія повідомила про найбільшу кількість екстрених заходів: 27 нотифікацій або 28% від загальної кількості від усіх членів, за даними останньої доповіді Секретаріату про прозорість.¹

У листуванні Росія визнала політичне підґрунття деяких питань. Вона закликала до співпраці, а не конфронтації, і заявила, що знайти рішення заважають політичні розбіжності.

Заборона Росії на овочі та фрукти з Польщі. Росія заборонила імпорт овочів та фруктів з Польщі з 1 серпня, заявивши, що у все більшому числі партій вантажу були виявлені або шкідники (комаха західний квітковий трипс або «Frankliniella occidentalis» та східна фруктова або персикова моль, «grapholita molesta»), або залишки пестицидів і нітратів, або партії були відправлені за підробленими документами.

ЄС, який висловив занепокоєння, сказав, що число партій було занадто малим, щоб виправдати заборону: за даними ЄС тільки у 0,1% всіх вантажів з Польщі було знайдено цих шкідників. В цілому, ЄС вважає, що заборона є непропорційною, не підтримується оцінкою ризику і обмежує торгівлю більше, ніж потрібно.

Росія вже забороняла імпорт із Польщі з 2005 по 2008 роки. Вона сказала, що поновила заборону, коли збільшилась кількість зупинених партій.

Африканська чума свиней. Росія і ЄС ознайомили країни-члени з поточною ситуацією з африканською чумою свиней в Євразії та Європі, кожна описала заходи, прийняті нею в боротьбі з поширенням захворювання, знайденого в диких кабанів і домашніх свиней, і звинуватила іншу в нездатності належним чином впоратися з ризиками.

Вони представили це як «інформацію від членів», а не як «конкретні торговельні занепокоєння» – обмеження Росії на свиней і свинину з ЄС зараз є предметом повноцінного правового спору в рамках СОТ, розпочатого ЄС. Росія заявила, що хвороба поширюється в Литві, Польщі, Латвії та Естонії, поставивши під сумнів гарантії ЄС, що її заходи контролю є ефективними.

ЄС заперечив, що хвороба непрямим шляхом поширилась з Росії через Білорусь і останнім часом також поширилась безпосередньо

¹ документ G / SPS / GEN / 804 / Rev.7

з Росії, в тому числі шляхом незаконної торгівлі. ЄС заявив, що жодного випадку захворювання не було пов'язано з легальною торгівлею продуктами, і поскаржився, що обсяг інформації, якою він ділиться, не підкріплюється таким же обсягом з боку інших членів, в тому числі відмітив нездатність Росії та Білорусі надати інформацію про свої спостереження і контроль.

Занепокоєння України. Росія запровадила нові вимоги до міжнародних ветеринарних сертифікатів для українських товарів з 1 вересня 2014 року. Україна висловила протест проти посилення вимог. Росія заявила, що ці дії були викликані змінами поточної системи ветеринарного контролю України після підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Нові правила Росії щодо пальмової олії. Малайзія сказала, що нове обмеження Росії в 0,9 міліеквівалентів на кг (міра змісту або залишків) пероксиду в пальмовій олії значно суворіше, ніж 10 мг-екв/кг в Codex Alimentarius (який встановлює стандарти для продуктів харчування), не має достатнього наукового обґрунтування і може бути неможливо досягти в деяких кліматичних умовах. Занепокоєння Малайзії було висунуте в короткі строки і Росія на нього під час засідання не відповіла.

Країни вживають заходи, пов'язані з вибухом на АЕС в Японії

Японія знову поскаржилась на заходи, що вживаються Республікою Корея та Китаєм через аварію на атомній електростанції Fukushima Daiichi, незважаючи на наявність адекватного контролю для запобігання попаданню забруднених продуктів харчування на внутрішній і експортний ринки.

Японія заявила, що «в неї скоро не буде іншого вибору, окрім як вдатися до інших дій» в рамках угод СОТ, якщо Корея наполягатиме на своїй забороні імпорту і вимог до тестування риби та інших харчових продуктів і не надасть інформації щодо конкретних кроків для відміни заходів. Японія описала заходи як непрозорі, без наукової основи, дискримінаційні і такі, що обмежують торгівлю більше, ніж потрібно. Корея відповіла, що вона досі працює над оцінкою ризику на основі інформації, наданої Японією.

Японія також зазначила, що китайські обмеження, які застосовуються до 10 з 47 префектур Японії, а в деяких випадках до окремих районів, також є надмірними. Китай заявив, що обмеження стосуються тільки «кількох серйозно забруднених регіонів та кількох видів продукції з високим ступенем ризику» і що обсяг японського експорту продовольства відновлюється, досягнувши в 2013 році 75% загального експорту 2010 року. Китай додав, що вивчає дані, надані Японією, і перегляне заходи відповідно до результатів досліджень та аналізу ризиків.

Японія протестує проти заборони Кореєю та Китаєм імпорту японської риби та інших продуктів

Деякі інші торговельні занепокоєння, висловлені на Комітеті

Країни-члени висловили занепокоєння – нові і повторні – щодо заходів безпеки харчових продуктів, добробуту тварин і рослин, які поширюються на широкий спектр продуктів. Також були розглянуті більш широкі і довготривалі занепокоєння, в тому числі щодо заходів, які країни вживають для боротьби з коров'ячим сказом (губчастою енцефалопатією або BSE). Зокрема, було обговорено, чи ці заходи застосовують відповідні критерії, такі як міжнародні стандарти, наукові дослідження або «регіоналізацію» (визнання існування регіонів (зон) з різним статусом здоров'я тварин в межах території країни). ЄС привітав ослаблення Саудівською Аравією своїх імпорتنних обмежень і закликав Китай, Австралію, США і Туреччину зробити так само².

Учасники засідання також поділились інформацією про свої правила та адміністрування СФЗ (Росія, США і Беліз), випромінювання від АЕС Фукусіма (Японія), поточну ситуацію з африканською чумою свиней, виявленою в диких і домашніх свиней (ЄС і Росія), а також про свій безрецидивний або вільний від шкідників статус (Бразилія і Уругвай).

Все це відбувалось на фоні головного завдання Комітету СОР з питань СФЗ, яке було присвячено моніторингу, як країни реалізують заходи з безпеки харчових продуктів, добробуту тварин і рослин відповідно до Угоди СОР про СФЗ, а також обговорення пов'язаних з цим питань, в тому числі роботи визнаних міжнародних органів зі стандартизації. Результати обговорень варіюються від коментарів щодо конкретних заходів до ширших принципів.

Значну роль у вирішенні цього завдання грає інформація, якою країни-члени діляться одна з одною за допомогою нотифікацій в СОР. Деякі конкретні занепокоєння є відповідями на нотифікації; деякі – ні. Але висловлених занепокоєнь значно менше, ніж нотифікацій. З 1995 року по 15 вересня 2014 року країни-члени представили 17305 нотифікацій, в той час як конкретних торговельних занепокоєнь було 375.

Індія повідомила, що близька до врегулювання занепокоєння щодо доступу м'яса буйвола на російський ринок. Також, за інформацією Індії, вона досягла угоди з США по рису басматі і з Японією по морським продуктам. В обох випадках товари зараз торгуються в нормальному режимі.

Країни-члени обговорили коров'ячий сказ, правила СФЗ та випромінювання від АЕС Фукусіма

² занепокоєння 193 в <http://spsims.wto.org>

Огляд підготовлено в рамках проекту
«Торговельна політика і практика в Україні».

Проект реалізує Інститут економічних досліджень і політичних консультацій у співпраці з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Національною радою торгівлі Швеції за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Мета проекту:

Підвищення прозорості торговельної політики і практики в Україні у контексті вимог СОТ та ЄС та посилення інституційної спроможності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та інших центральних органів державної влади України щодо виконання зобов'язань членства у СОТ у сфері прозорості.

Термін виконання:

січень 2012р. – грудень 2014р.

Основні завдання Проекту:

- Розробка проекту нормативно-правового акту стосовно порядку надання інформації для забезпечення вимог прозорості в рамках СОТ.
- Організація семінарів, круглих столів та тренінгів з питань забезпечення прозорості в рамках зобов'язань України за Угодами СОТ про ТБТ та СФЗ та з інших питань торговельної політики для державних службовців та представників бізнесу.
- Експертна допомога у підготовці інформаційних та аналітичних матеріалів щодо торговельної політики України.

Відповідальна за випуск Коссе Ірина e-mail: kosse@ier.kiev.ua

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій
01030 Київ, вул. Рейтарська, 8/5А
тел.: +38 044 278-63-60
факс: + 38 044 278-63-36
www.ier.com.ua

Відділ обробки запитів і нотифікацій та інформаційного забезпечення
Департаменту співробітництва з СОТ та питань торговельного захисту
Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
тел./факс: + 38 044 596-68-39
тел.: + 38 044 521-13-50,
e-mail: ep@me.gov.ua

Погляди та інтерпретації, представлені у цій публікації, не обов'язково відображають погляди Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та Уряду Швеції